

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

TOEZICHT OP DE TAAKUITVOERING VAN TOEZICHT EN HANDHAVING DOOR DE GEMEENTE

Hendrik-Ido-Ambacht

Plaats : Hendrik-Ido-Ambacht
Gemeentenummer : 0531
Onderzoeksnummer : 310913
Datum onderzoek : september 2021 – januari 2022
Datum vaststelling : 14 april 2022

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING.....	3
1. INLEIDING.....	4
2. BEVINDINGEN.....	5
3. OORDEEL.....	9
4. ZIENSWIJZE GEMEENTE.....	10

SAMENVATTING

In juni 2021 is aan de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht de B-status toegekend. Vervolgens is er een verbetertraject met de gemeente afgesproken. De B-status is toegekend omdat er tekortkomingen waren op de volgende wettelijke criteria:

- Het Landelijk Register Kinderopvang moet actueel, juist en volledig zijn
- Het tijdig afhandelen van de aanvragen tot registratie
- Het handhavend optreden

Na afloop van het verbetertraject heeft de inspectie de actuele taakuitvoering door de gemeente getoetst in een nader onderzoek. Dit nader onderzoek heeft plaatsgevonden in september 2021 en januari 2022.

De inspectie komt tot het volgende oordeel:

De gemeente Hendrik-Ido-Ambacht voldoet aan de uitvoering van de wettelijke eisen op het gebied van toezicht en handhaving kinderopvang.

De gemeente Hendrik-Ido-Ambacht ontvangt daarom van de inspectie de A-status (basisarrangement).

Voor een onderbouwing van dit oordeel verwijs ik u naar hoofdstuk 2 en 3 van dit rapport. In hoofdstuk 2 zijn de onderzoeksbevindingen beschreven. Hoofdstuk 3 geeft inzicht in de weging door de inspectie van de bevindingen. Indien de gemeente gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen, is dit opgenomen in hoofdstuk 4.

1 INLEIDING

Voor u ligt het rapport over de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving kinderopvang door de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht. Dit rapport is opgesteld door de Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) vanuit haar opdracht van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid om de uitvoering van de wettelijke taken met betrekking tot de kinderopvang door gemeenten te beoordelen.

In het Toezichtkader en Waarderingskader heeft de inspectie vastgelegd hoe zij te werk gaat en hoe zij tot haar oordeel komt. Op 1 oktober 2014 zijn beide kaders gepubliceerd op de website van de Inspectie van het Onderwijs (www.onderwijsinspectie.nl) en die van de Staatscourant.

Dit rapport geeft inzicht in de wettelijke taakuitvoering van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht. Het rapport dient als weergave van het onderzoek dat door de inspectie na afronding van het verbetertraject is uitgevoerd. De inspectie beoordeelt alleen of een gemeente aan de wettelijke minimumeisen voldoet.

Onderzoeksopzet

Op 18 juni 2021 heeft de gemeente een B-status toegekend gekregen. Na toekenning van de B-status heeft de gemeente een verbeterplan opgesteld. De inspectie heeft de uitvoering van het verbeterplan betrokken bij haar nader onderzoek. De gemeente heeft zelf bij de inspectie gemeld wanneer zij klaar was voor een nieuw toetsmoment.

Voorafgaand aan het toetsgesprek heeft de gemeente documenten aangeleverd over de uitvoering van toezicht en handhaving in de periode januari tot half augustus 2021. In september 2021 is het toetsgesprek gevoerd. Na dit gesprek heeft de inspectie de gemeente laten weten dat het nodig was een aanvullend toetsgesprek te voeren over de handhaving. Dat gesprek heeft plaatsgevonden in januari 2021.

In het onderzoek neemt de inspectie de Code Interbestuurlijke Verhoudingen en de Wet Revitalisering Generiek Toezicht in acht. De inspectie vertrouwt erop dat een gemeente haar taken goed uitvoert. In haar streven naar zo min mogelijk regeldruk wordt een gemeente tijdens een nader onderzoek alleen dan om nadere verantwoordingsinformatie gevraagd, wanneer de inspectie signalen heeft dat de taak onvoldoende wordt uitgevoerd. Als er geen signalen zijn, dan beperkt het onderzoek van de inspectie zich tot de uitspraken van de gemeente. Hierbij gaat zij ervan uit dat de gemeentelijke contactpersoon de vragen van de inspectie naar eerlijkheid beantwoordt.

Uitkomst van dit onderzoek is een oordeel met bijbehorende status. De beoordeling van de inspectie is een momentopname. Toezicht houden en handhaven zijn dynamische processen, die onderhevig zijn aan allerlei invloeden zoals wijzigingen in wet- en regelgeving.

2 BEVINDINGEN

Algemene bevindingen

De bevindingen in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op de door de gemeente aangeleverde documenten over de periode 1 januari tot 16 augustus 2021 en informatie uit de in september 2021 en januari 2022 gevoerde gesprekken met vertegenwoordigers van de gemeente.

In het verbetertraject heeft de gemeente de taakuitvoering op orde gebracht. De gemeente reageert nu adequaat op adviezen en signalen van de GGD. Ook voert de gemeente elk kwartaal een gesprek met de GGD en neemt zij actief deel aan regio-overleggen. GGD en gemeente weten elkaar daardoor beter te vinden.

In het verbetertraject heeft de gemeente ook de borging van de taakuitvoering verbeterd. Zo wordt er voor zowel de kinderopvangtaken als de vve-taken gewerkt in duo's, waarbij de duo-collega achterwacht c.q. sparring partner is. Daarnaast is er een werkprocesbeschrijving genaamd 'Korte handleiding LRK HIA' opgesteld door de beleidsondersteuner en is de beleidsondersteuner het vaste aanspreekpunt voor de GGD en voor de ouders.

Het hoofd van de afdeling Beleid en Ontwikkeling is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de kinderopvangtaken. De kinderopvangtaken worden binnen de gemeente nu als 'basisprocessen' beschouwd en er wordt voldoende tijd voor ingeruimd.

Bevindingen LRK

De inspectie beoordeelt de uitvoering van het LRK als 'op orde', indien de in het register opgenomen gegevens juist, volledig en actueel zijn verwerkt.

In het onderzoek dat heeft geleid tot het toekennen van de B-status is geconstateerd dat het LRK niet op orde was:

- Registratie van VE-locaties was niet juist;
- Wijzigingsverzoeken werden niet altijd correct verwerkt;
- Onherroepelijke handhavingsbesluiten werden niet gepubliceerd.

In het huidige nader onderzoek heeft de inspectie geconstateerd dat de gemeente de uitvoering van dit criterium op orde heeft. Dit blijkt uit het volgende:

Er is een duidelijke taakverdeling en in de werkprocesbeschrijving is vastgelegd hoe wijzigingsverzoeken verwerkt moeten worden. Ook kennen de beleidsondersteuners de procedure om handhavingsbesluiten te publiceren. Uit de aangeleverde documenten over de periode januari tot half augustus 2021 blijkt dat alle wijzigingsverzoeken juist zijn verwerkt in het LRK en dat alle onherroepelijke handhavingsbesluiten zijn gepubliceerd.

Aandachtspunten

De inspectie heeft aan de gemeentevertegenwoordigers meegegeven dat de beslissing op een wijzigingsverzoek altijd de vorm moet hebben van een beschikking. Een ander aandachtspunt is om de uitschrijvingen te publiceren in een lokaal verspreid blad of op de website van de gemeente. De gemeentevertegenwoordigers hebben toegezegd de aandachtspunten op te pakken.

Bevindingen tijdig afhandelen aanvragen tot registratie

De inspectie beoordeelt de tijdigheid van de nieuwe aanvragen als 'op orde' indien alle nieuwe aanvragen binnen de wettelijke termijn van tien weken in behandeling worden genomen en in het LRK worden geregistreerd.

In het onderzoek dat heeft geleid tot het toekennen van de B-status is geconstateerd dat dit criterium niet op orde was:

- Meerdere aanvragen waren ruim buiten de wettelijke termijn van tien weken afgehandeld;
- In sommige gevallen werd de beslissing op de aanvraag niet vastgelegd in een beschikking.

Uit de aangeleverde documenten en informatie uit de gevoerde gesprekken met gemeentevertegenwoordigers, blijkt dat de gemeente de uitvoering van dit criterium op orde heeft. Er is een duidelijke taakverdeling en in de werkprocesbeschrijving is de behandeling van aanvragen vastgelegd. De inspectie heeft vastgesteld dat alle aanvragen uit de periode januari tot half augustus 2021 tijdig zijn afgehandeld. Ook is bij elke aanvraag een beschikking aan de houder verstuurd.

Bevindingen uitvoering van de verplichte jaarlijkse onderzoeken

De inspectie beoordeelt de gemeentelijke uitvoering op het criterium uitvoering van de onderzoeken als 'op orde' indien alle onderzoeken voor registratie, onderzoeken drie maanden na registratie, alle verplichte jaarlijkse onderzoeken (inclusief de vve basisvoorwaarden) en minimaal vijf procent van de VGO 's (gastoudervoorzieningen) zijn uitgevoerd.

In het rapport van 18 juni 2021 zijn geen tekortkomingen op dit criterium geconstateerd. In het huidige onderzoek verklaren de gemeentemedewerkers dat de uitvoering van de inspecties op orde is. De inspectie werkt vanuit het vertrouwensbeginsel en heeft geen reden om verder onderzoek te doen naar dit criterium.

Bevindingen Handhaving

De inspectie beoordeelt de handhaving als 'op orde' indien de inspectierapporten met handhavingsadviezen conform het eigen handhavingsbeleid worden opgepakt. Daarnaast wordt gekeken naar de voortvarendheid van de handhaving.

- *Door actief gebruik te maken van handhavingsbeleid waarborgt de gemeente rechtsgelijkheid, transparantie en uniformiteit. Het ligt voor de hand dat handhavingsadviezen conform het eigen handhavingsbeleid uitgevoerd worden. Indien in incidentele gevallen van het handhavingsbeleid afgeweken wordt, is het zaak dat dit beargumenteerd wordt gedaan.*
- *Bij uitgaande handhavingsbrieven is het van belang dat alle geconstateerde tekortkomingen benoemd worden met daarbij de verschillende hersteltermijnen.*
- *Na het verlopen van elke hersteltermijn is het zaak dat een nader onderzoek (of op locatie of een dossieronderzoek) wordt uitgevoerd om te onderzoeken of de tekortkoming is opgelost.*
- *Tot slot is het belangrijk dat de gemeente zich maximaal inspant om het doel van het handhavend optreden door de gemeente te realiseren, namelijk zorgen dat tekortkomingen in de kwaliteit zo snel mogelijk opgeheven worden*

(conform het gemeentelijk beleid). Dus indien nodig is het zaak dat de gemeente andere instrumenten inzet (escalatie) voor het bereiken van het uiteindelijke doel.

In het onderzoek dat heeft geleid tot het toekennen van de B-status is geconstateerd dat dit criterium niet op orde was:

- De gemeente handhaafde niet conform het handhavingsbeleid;
- Het handhavingsbeleid was niet afgestemd op de huidige wetgeving;
- Na handhavingsacties werd in een aantal gevallen geen nader onderzoek uitgevoerd om te beoordelen of de tekortkoming was opgelost.

Uit de aangeleverde documenten en informatie uit de gevoerde gesprekken met de gemeentevertegenwoordigers, blijkt dat de gemeente de uitvoering van dit criterium op orde heeft. Onderstaand wordt toegelicht hoe de inspectie tot dit oordeel is gekomen.

In de periode januari tot half augustus 2021 heeft de gemeente voor alle tekortkomingen een waarschuwing of een aanwijzing aan de houder opgelegd. Ook zijn er nadere onderzoeken uitgevoerd om na te gaan of de tekortkomingen waren hersteld.

In juni 2021 heeft de gemeente een geactualiseerd handhavingsbeleid vastgesteld. In het gesprek van 21 september 2021 hebben de gemeentevertegenwoordigers het beleid toegelicht. Hieruit kwam naar voren dat het vastgestelde handhavingsbeleid niet overeenkwam met de handhaving zoals die in praktijk uitgevoerd werd:

- De beschreven werkwijze omtrent het herstelaanbod kwam niet overeen met de afspraken tussen de gemeente en de GGD;
- Volgens het handhavingsbeleid zou de gemeente bij een overtreding met hoge prioriteit altijd een boete opleggen. De gemeentemedewerkers vertelden in het gesprek echter dat de gemeente juist zeer terughoudend is met het opleggen van boetes. De uitvoering van handhaving is in de praktijk altijd gericht op herstel;
- In het handhavingsbeleid was niet duidelijk welke plek het instrument waarschuwing had in de handhaving, terwijl het in de praktijk wel veel ingezet wordt.

Na het gesprek in september 2021 heeft de inspectie de gemeente laten weten dat het nodig was een aanvullend toetsgesprek te voeren over de handhaving. De inspectie heeft daarbij meegegeven dat de uitvoering van de handhaving overeen moet komen met het handhavingsbeleid, uitzonderingen daargelaten.

Op 25 januari 2022 heeft het aanvullende gesprek plaatsgevonden. Voorafgaand aan het gesprek heeft de gemeente laten weten het handhavingsbeleid opnieuw te gaan wijzigen. Het conceptbeleid is naar de inspectie gestuurd en op 25 januari 2022 besproken.

De inspectie heeft gezien dat het conceptbeleid in grote lijnen overeen komt met de praktijk en de visie van de gemeente zoals die uit het gesprek in september naar voren zijn gekomen. Het is nu duidelijk welke plek de waarschuwing als instrument heeft, en voor het opleggen van boetes is nu een 'kan'-bepaling opgenomen.

3 OORDEEL

De beoordeling is uitgevoerd op basis van de actuele stand van zaken in de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht. De gemeente Hendrik-Ido-Ambacht ontvangt van de inspectie de A-status (basisarrangement). Dit wil zeggen dat de gemeente de uitvoering van haar toezicht- en handhavingstaak voor kinderopvang op orde heeft.

Onderbouwing van het oordeel

Hieronder wordt per criterium de onderbouwing van het oordeel aangegeven.

Landelijk Register kinderopvang

Alle wijzigingsverzoeken in de periode 1 januari tot 16 augustus 2021 zijn binnen een redelijke termijn verwerkt, VE-locaties zijn juist geregistreerd en onherroepelijk geworden handhavingsbesluiten worden gepubliceerd. Hiermee is het LRK juist, volledig en actueel.

Tijdigheid nieuwe aanvragen

Alle aanvragen in de periode 1 januari tot 16 augustus 2021 zijn tijdig afgehandeld en al dan niet geregistreerd in het LRK.

Verplichte jaarlijkse onderzoeken

De inspectie heeft de uitvoering van de verplichte jaarlijkse onderzoeken niet meegenomen in het onderzoek. De gemeentevertegenwoordigers hebben verklaard dat de uitvoering van inspecties door de GGD op orde is.

Handhaving

De gemeente handhaaft actief en voortvarend op geconstateerde tekortkomingen. De inspectierapporten met handhavingsadviezen zijn binnen een redelijke termijn opgepakt.

De inspectie komt op basis van haar weging van alle bevindingen tot het oordeel dat de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht de uitvoering van haar toezicht- en handhavingstaak voldoende op orde heeft.

4 ZIENSWIJZE

De gemeente Hendrik-Ido-Ambacht heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op het rapport.

"De Inspectie van het Onderwijs houdt ook toezicht op de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (vve) in alle Nederlandse gemeenten die middelen ontvangen voor onderwijsachterstandenbeleid. Na de vve-bestandsopname is overgeschakeld op signaalgestuurd toezicht. De inspectie beoordeelt de kwaliteit van vve in een gemeente als daar aanleiding toe is, bijvoorbeeld bij signalen. Op de website van de inspectie vindt u een overzicht van de rapporten per gemeente en de rapporten op locatieniveau. Voor meer informatie hierover zie www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/voor-en-vroegschoolse-educatie."